

**Diskriminerings
ombudsmannen**

Förekomst av diskriminering – Årlig rapport från DO

Love Ander, Utredare, Diskrimineringsombudsmannen
Den 26 oktober 2023

DO:s uppdrag: Motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad gör DO?

Tar emot och utreder anmälningar om diskriminering

- utreder om diskriminering har skett
- kan företräda personer i domstol
- genomför tillsynsutredningar

Förebygger diskriminering och främjar lika rättigheter och möjligheter genom

- dialog med civila samhället
- kunskap om diskriminering i rapporter och stödmaterial

DO:s årliga rapport om förekomst av diskriminering

- Översikt om diskrimineringens utbredning
- Tre fördjupningar om diskrimineringens uttryck

Vad bygger rapporten på?

- Anmälningar till DO
- Dialoger med civila samhället och intervjuer
- Forskning
- Andra myndigheters undersökningar
- Tillsyn och domar
- Erfarenheter, upplevelser av och berättelser om diskriminering

Diskrimineringens utbredning

- 3 594 anmälningar om diskriminering till DO (2022)
- Uppskattningsvis 600 000 personer i Sverige har upplevt sig diskriminerade senaste tre månaderna (Hälsa på lika villkor 2021)
- Diskriminering förekommer många samhällsområden
- Vanligast är diskriminering inom arbetslivet och inom utbildningsområdet

Diskrimineringens utbredning

- Diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet och ålder är vanligast enligt enkätundersökningar
- I anmälningar till DO är diskriminering som har samband med funktionsnedsättning eller etnisk tillhörighet vanligast
- Kvinnor och yngre mer utsatta för diskriminering

Utbredning av diskriminering i arbetslivet

- Uppskattningsvis 500 000 personer har upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats (Arbetsmiljöundersökningen 2021)
- Uppskattningsvis 300 000 personer har utsatts för sexuella trakasserier på sin arbetsplats under de senaste 12 månaderna (Arbetsmiljöundersökningen 2021)
- Av personer med funktionsnedsättning har 28 procent utsatts för diskriminering de senaste fem åren (Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2019)

Utbredning av diskriminering inom utbildningsområdet

- 4 procent av ungdomar har blivit orättvist behandlade av skolpersonal under de senaste sex månaderna (Nationella ungdomsenkäten 2021)
- Många elever utsätts för sexuella trakasserier och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet och religion (Skolbarns hälsovanor 2017/2018; Mobbingens förekomst 2022)
- Flickor mer utsatta för sexuella trakasserier. Pojkar mer utsatta för trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet eller religion.

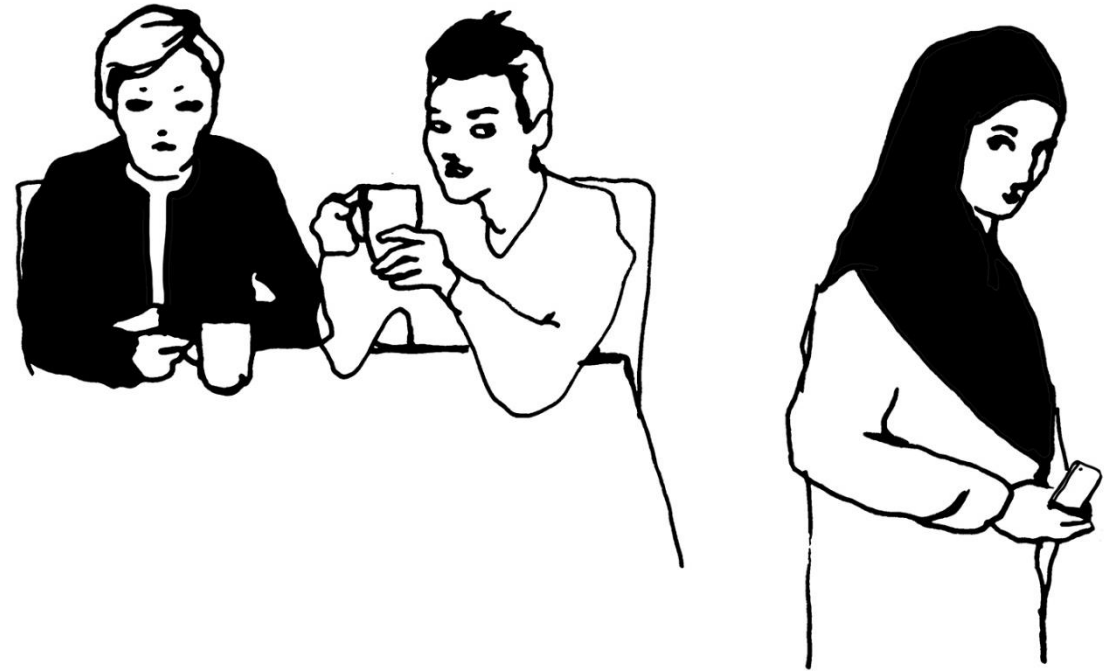
Diskriminering i skolan – situationen för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

- Elever får inte det stöd som de behöver
- Elever trakasseras och utesluts från undervisningen
- Elever nekas plats i skolor
- Nekas skolskjuts
- Skolmåltider anpassas inte

Diskriminering som har samband med religion eller annan trosuppfattning inom arbetslivet

- Allvarligt problem
- Muslimer och förmodade muslimer är särskilt utsatta för diskriminering
- Kön och ålder har betydelse för diskriminering som har samband med religion

Diskriminering som har samband med flera diskrimineringsgrunder

- Diskriminering som har samband med flera grunder kan bidra till ökad utsatthet
- Diskriminering i skolan sker ofta i form av trakasserier
- Diskriminering vid rekrytering
- Vidta åtgärder mot diskriminering!

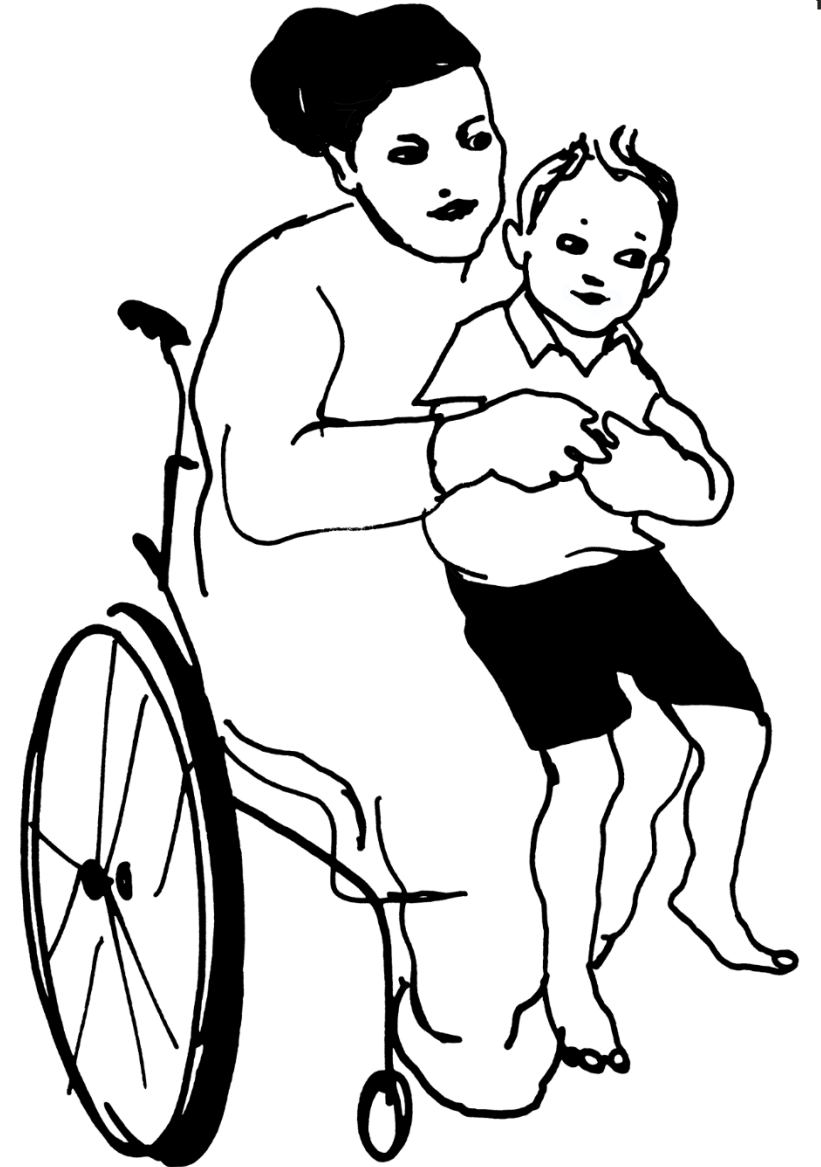

Diskriminering i samhällsdebatten 2022

- Lärare diskriminerade ickebinär elev
- Klädkoder i skolan
- Trakasserier som har samband med religion i skolan
- Personer med funktionsnedsättning nekas att göra militärtjänstgöring eller plats på polisutbildning
- Diskriminering i spåren av Rysslands invasion av Ukraina
- Åldersdiskriminering

DO:s slutsatser

- Diskriminering är ett utbrett och komplext samhällsproblem
- Stora risker för diskriminering inom arbetslivet och i skolan
- Vissa individer löper större risk att diskrimineras än andra

Diskriminering är ett utbrett och komplext samhällsproblem

- 3 594 anmälningar om diskriminering till DO
- Uppskattningsvis 600 000 personer i Sverige har upplevt sig diskriminerade senaste tre månaderna (Hälsa på lika villkor 2021)
- Uppskattningsvis 500 000 personer har upplever sig diskriminerade på sin arbetsplats (Arbetsmiljöundersökningen 2021)
- Diskriminering förekommer inom alla områden av samhället

Stora risker för diskriminering inom arbetslivet och i skolan

I arbetslivet

- väljs bort vid rekryteringar
- utsätts för trakasserier på arbetsplatsen
- utsätts för sexuella trakasserier på arbetsplatsen av chefer, kollegor eller en tredje part
- missgynnas när arbetsgivaren leder och fördelar arbetet

I skolan

- elever utsätts för trakasserier och sexuella trakasserier av skolpersonal och elever
- elever får inte det stöd och de anpassningar som de behöver
- elever utesluts från undervisning, eller inte får delta i vissa moment av undervisningen

Vissa individer löper större risk att diskrimineras än andra

- Kvinnor och yngre personer
- Personer med synliga kännetecken för en viss etnisk tillhörighet eller religion
- Arbetssökande med arabiska/muslimska namn
- Barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Förslag på åtgärder för att motverka diskriminering

- Stärk skyddet mot diskriminering i offentlig verksamhet
- Utvidga skyddet för arbetstagare mot trakasserier och sexuella trakasserier från tredje part
- Stärk enskildas tillgång till rättsligt skydd

**Diskriminerings
ombudsmannen**

Tack för att ni lyssnat!